

מכון "הלכות שבת החדשי" – ללימוד כל אור"ה "הלכות שבת" – במעגל החודש
 שעל ידי "מעגל עולמי ללימוד שולחן ערוך הלכות שבת"
 אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים

עמ"י

עש"ו

רבינו יוסף קארו זיע"א
 בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
 נפטר בעיר וינהיים צפת תרמ"א
 י"ד ניסן ת"ת ת"ת שנת ה'תק"ל
 וי"ב מנחם סיון ת"ת
 (שם אביו ר' אפרים ז"ל)

רבינו משה איסרליש זיע"א
 בעל מחבר ספר "דרכי משה"
 נפטר בעיר קראקא י"ד
 ירח אייר שנת ת"ת שנת ה'תק"ל
 וי"ב מנחם סיון ת"ת
 (שם אביו ר' ישראל ז"ל)

רבינו משה איסרליש זיע"א
 בעל מחבר ספר "דרכי משה"
 נפטר בעיר קראקא י"ד
 ירח אייר שנת ת"ת שנת ה'תק"ל
 וי"ב מנחם סיון ת"ת
 (שם אביו ר' ישראל ז"ל)

אמר רחב"א אמר רבי יוחנן כל החשמו שבת נהלכתו
 אפילו עובד עבודה זרה נדוד אנוש חוחלין לו

גליון י"ב
הלכות שבת החדשי
לימוד שולחן ערוך הלכות שבת
לכל החודש – שני עמודים ליום

אמר רב יהודה אמר רב אלמלי שחור ישראל
 שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון

קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ישראל. ולידי ידועת התורה.
 נהביני עושה לשם ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדנ"י מתנחדים יאהרונה"י
 על ידי המעגלם ברחילו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

יב לחודש

סימן רצז – דיני בשמים להבדלה, ובו ה' סעיפים

- א. מברך על הבשמים אם יש לו ואם אין לו אין צריך לחזור אחריהם:
- ב. אין מברכין על בשמים של בית הכסא ולא על של מתים (ודוקא) הנתונים למעלה ממטתו של מת ולא על בשמים שבמסיכות עובדי כוכבים דסתם מסיכתן לעבודת כוכבים. הגה: ואם בירך על בשמים אלו לא יצא וצריך לחזור ולברך על אחרים (בית יוסף בשם אורחות חיים):
- ג. שקים מלאים בשמים שמשמים האיני יהודי תוך קנקני היין אף על פי שמתר להריח בהם אין מבדילין עליהם:
- ד. נהגו לברך על ההדס כל היכא דאפשר. הגה: ויש אומרים דאין לברך על הדס היבש דאינו מריח רק על שאר בשמים (טור בשם הר"ר אפרים והר"א מפראג) וכן נהגו במדינות אלו. ונראה לי דיש להניח גם הדס עם הבשמים דאז עושין ככולי עלמא:
- ה. מי שאינו מריח אינו מברך על הבשמים אלא אם כן נתכוון להוציא בני ביתו הקטנים שהגיעו לחינוך או להוציא מי שאינו יודע:

סימן רצח – דיני נר הבדלה, ובו ט"ו סעיפים

- א. מברך על הנר כורא מאורי האש אם יש לו ואינו צריך לחזור אחריו והני מילי במוצאי שבת אבל במוצאי יום הכיפורים יש אומרים שמחזור אחריו. הגה: מי שאין לו כוס להבדיל כשרואה האש מברך עליו וכן הבשמים (טור):
- ב. מצוה מן המובחר לברך על אבוקה ויש מי שאומר שאם אין לו אבוקה צריך

- ו. להדליק נר אחר לצורך הבדלה חוץ מהנר המיוחד להאיר בבית. הגה: ונר שיש לו שתי פתילות מיקרי אבוקה (אגודה):
- ז. נוהגים להסתכל בכפות הידים ובצפרנים. הגה: ויש לראות בצפרני יד ימין ולאחור הכוס ביד שמאל ויש לכפוף האצבעות לתוך היד שאז רואה בצפרנים עם הכפות בבת אחת ולא יראה פני האצבעות שבפנים (וזהו פרשת בראשית ובפרשת ויקהל):
- ח. אין מברכין על הנר עד שיאותרו לאורו דהיינו שיהיה סמוך לו בכדי שיוכל להכיר בין מטבע מדינה זו למטבע מדינה אחרת:
- ט. אין מברכין על הנר שלא שבת ממלאכת עבירה לאפוקי אור שהודלק לחיה ולחולה שכיון שלא הודלק לעבירה מברכין עליו אבל אם הדליקו אינו יהודי בשבת כיון שאם היה מדליקו ישראל היה עובר לא שבת ממלאכת עבירה מיקרי ואין מברכין על אור של עבודת גלולים (טור):
- י. אינו יהודי שהדליק במוצאי שבת מישראל או ישראל מאינו יהודי מברכין עליו אבל אינו יהודי שהדליק מאינו יהודי אין מברכין עליו ובמוצאי יום הכיפורים אין מברכין על נר שהדליק ישראל מאינו יהודי (ועיין לקמן סימן תרכ"ד סעיף ה'):
 - א. היה הולך חוץ לכרך וראה אור אם רובן אינם יהודים אין מברכין עליו ואם רובן ישראל או אפילו מחצה על מחצה מברכין עליו:
 - ב. אור היוצא מהעצים ומהאבנים מברכין עליו אבל במוצאי יום הכיפורים אין מברכין עליו:

- יא. גחלים הבערות כל כך שאילו מכניס קיסם ביניהם הוא נדלק מברכין עליהם והוא שעשויים להאיר:
- יב. אור של כבשן בתחלת שרפת הלכנים אין מברכין עליו שאז אינו עשוי להאיר ואחר שנשרפו אז עשוי להאיר ומברכין עליו:
- יג. נר בית הכנסת אם יש שם אדם חשוב מברכין עליו ואם לאו אין מברכין עליו ויש אומרים בהיפך ואם יש שמש שאוכל שם מברכין עליו והוא שלא תהא לבנה זורחת שם:
- יד. אין מברכין על נר של מתים שאינו עשוי להאיר הילכך מת שהיו מוליכין לפניו נר אילו הוציא והו ביום והוציאוהו בלילה בנר אין מברכין עליו:
- טו. סומא אינו מברך:
- טז. היו יושבים בבית המדרש והביאו להם אור אחד מברך לכולם:
- יז. נר בתוך חיקו או בתוך פנס (פירוש כלי שנותן בו הנר שלא תכבה) או בתוך אספקלריא רואה את השלהבת ואינו משתמש לאורה משתמש לאורה ואינו רואה את השלהבת אין מברכין עליה עד שיהא רואה את השלהבת ומשתמש לאורה:
- יח. סימן רצט – שלא לאכול ולא לעשות שום מלאכה קודם שיכביל, ובו י' סעיפים
- א. אסור לאכול שום דבר או אפילו לשתות יין או שאר משקין חוץ ממים משתחשך עד שיכביל אבל אם היה יושב ואוכל מבעוד יום וחשכה לו אין צריך להפסיק (אפילו משתיה) (בית יוסף). ואם היה יושב ושותה וחשכה לו צריך להפסיק ויש מי שאומר שיש מי שחשך עליו צריך להפסיק

בודאי חשיכה אפילו היה יושב ואוכל פורס מפה ומבדיל וגומר סעודתו. הגה: והמנהג פשוט כסברא הראשונה:

ב. היו שותים ואמרו בואו ונבדיל אם רצו לחזור ולשתות קודם הבדלה אינם צריכים לחזור ולברך ויש מי שחולק בדבר:

ג. כשמפסיק להבדיל אין צריך לברך בורא פרי הגפן על כוס של הבדלה ויש אומרים שצריך:

ד. כשהיה אוכל וחשכה שאמרנו שאין צריך להפסיק גומר סעודתו ומברך ברכת המזון על הכוס ואחר כך מבדיל עליו ואם יש לו שני כוסות מברך ברכת המזון על אחד ומבדיל על אחר:

ה. טעה ואכל קודם שהבדיל יכול להבדיל אחר כך:

ו. שכח ולא הבדיל במוצאי שבת מבדיל עד סוף יום ג' ויש אומרים שאינו מבדיל אלא כל יום ראשון ולא יותר ודוקא בורא פרי הגפן והמבדיל בין קודש לחול אבל על הנר ובשמים אינו מברך אלא במוצאי שבת ויש מי שאומר דהא דקיימא לן טעם מבדיל הני מזילי היכא דהבדיל כליל מוצאי שבת אבל אם לא הבדיל כליל כיון שטעם שוב אינו מבדיל. הגה: והעיקר כסברא הראשונה ומי שמתענה ג' ימים וג' לילות ישמע הבדלה מאחרים ואם אין אחרים אצלו יכול להבדיל בשבת מבעוד יום ולשתות ולקבל אחר כך התענית עליו (תרומת הדשן סימן קנ"ט):

ז. המבדיל על היין על שלחנו אפילו הבדיל קודם שנטל ידיו פוטר היין שבתוך המזון שאין צריך לברך עליו ויש אומרים דלא פטר אלא אם כן נטל ידיו קודם שהבדיל. הגה: ואם הבדיל תחלה

צריך לברך אחריו ברכה מעין ג' (תוספות ומרדכי פרק כיצד מברכין):

ח. כשפוטר היין שבתוך המזון שאין צריך לברך עליו גם אין צריך לברך ברכה אחרונה על כוס של הבדלה ואם אין לו אלא כוס אחד וסבור שיביאו לו יין יותר והבדיל על אותו כוס ואחר כך לא הביאו לו יותר וברך ברכת המזון בלא כוס יש מי שאומר שצריך לברך ברכה אחרונה על כוס של הבדלה:

ט. אם רוצה לסעוד תיכף להבדלה צריך ליזהר שלא יביא לחם לשלחן קודם הבדלה ואם הביא פורס עליו מפה ומכסנה לפי שהוא מוקדם בפסוק וצריך להקדימו אם לא יכסנו:

י. אסור לעשות שום מלאכה קודם שיבדיל ואם הבדיל בתפלה מותר אף על פי שעדיין לא הבדיל על הכוס ואם צריך לעשות מלאכה קודם שהבדיל בתפלה אומר המבדיל (בין הקודש ובין החול) בלא ברכה ועושה מלאכה. הגה: וכן נשים שאינן מבדילין בתפלה יש ללמדן שיאמרו המבדיל בין קודש לחול קודם שיעשו מלאכה (כל בו) ויש אומרים דכל זה במלאכה גמורה כגון כותב ואורג אבל הדלקת הנר בעלמא או הוצאה מרשות לרשות אין צריך לזה (רבינו ירוחם נתיב י"ב חלק י"ט) ומזה נתפשט המנהג להקל שמדליקים נרות מיד שאמרו הקהל ברכו אבל העיקר כסברא ראשונה ויש אומרים לדלות מים בכל מוצאי שבת כי בארה של מרים סובב כל מוצאי שבת כל הבארות ומי שפוגע בו וישתה ממנו יתרפא מכל תחלואיו (כל בו) ולא ראיתי למנהג זה ועיין לעיל סימן רס"ג מי שמוסרף מחול על הקודש אם מותר לומר לאחר שהבדיל לעשות לו מלאכה:

סימן ש - שיפדר שולחנו במוצאי שבת, ובו סעיף אחד

א. לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת כדי ללוות את השבת אפילו אינו צריך אלא לכזית:

סימן שא - באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים, ובו נ"א סעיפים

א. אין לרוץ בשבת אלא אם כן הוא לדבר מצוה כגון לבית הכנסת או כיוצא בו. הגה: ואסור לפסוע יותר מאמה בפסיעה אחת אם אפשר לו בפחות (אור זרוע והגהות אשרי פרק מי שהוציאנהו):

ב. בחורים המתענגים בקפיצתם ומרוצתם מותר וכן לראות כל דבר שמתענגים בו (וכן מותר לטייל, בית יוסף):

ג. היה הולך והגיע לאמת המים יכול לדלגו ולקפוץ עליה אפילו אם היא רחבה שאינו יכול להניח רגלו ראשונה קודם שיעקור שניה ומוטב שידלג ממה שיקיפנה מפני שמרבה בהלוך ואסור לעבור בה שלא יבא לידי סחיטה:

ד. היה הולך לדבר מצוה כגון להקביל פני רבו או פני מי שגדול ממנו בחכמה יכול לעבור בה ובלבד שיעשה שינוי כגון שלא יוציא ידו מתחת שפת חלוקו כדי שיזכור ולא יבא לידי סחיטה (ועיין לקמן סימן תרי"ג סעיף ה' ובסעיף ה' בהג"ה) ואסור לעבור בסנדלו דכיון דאינו יכול להדקו ולקשרו יפה חיישינן דלמא נפל ואתי לאתויי אבל במגעלו מותר:

ה. ההולך לדבר מצוה מותר לעבור במים אף בחזרה כדי שלא תהא מכשילו לעתיד לבוא:

ו. ההולך לשמור פירותיו מותר לו לעבור במים בהליכה אבל לא בחזרה:

ובאמת אשרי השומרים שבת כראוי, כי בו בחר ה' ישראל לסגולתו, ויום זה חמדת וסגולת הימים ואילו שמרו ישראל שבת כראוי, היו נגאלים, ובעו"ה אין אנו נזהרים בכמה דינים, מלאכות ותולדות דיני מוקצה ואסורי דרבנן, ועל הרוב מחמת חסרון ידיעה, כי בעו"ה נפישו וחמירי הלכות שבת, ואין קורא בהם לשמה ללמוד לשמור ולעשות, לומדים רק מקום פלפול קושיא ופירוקא וחדוד, ואין שם על לב ללמוד הלכות שבת שיהיו שגורים בפיו, ובעו"ה שגגת תלמוד עולה זדון - בבקשה מכם אחיי ובניי, ממש אין דרשה שאין אני מזהיר אתכם לבל תפלטו אורח חיים ללמוד אותו היטב, שמעו למאמרי ובפרט הלכות שבת ויום טוב לשמור מועדי ה' כראוי, (יערות דבש - חלק שני - דרוש ב')

הנה מוכא פאן ספר שו"ת ערוך הלכות שבת מחולק ל'ה' החודש. שני עמודים ליום. כף יגמור כף הלכות שבת מדי חודש פתדשו. וזכה שימלאו 19 כף עונותיו. נא לפרסם פתמי פנסיות ובכתי מדקשות. ובשמחות. ולכל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הלכה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים יב לחודש - עמוד ב זוכה לפנים צדיקים!

